

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
mértékelt áron veszi fel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-utca 8.
Telefon-szám 184.

Felolvas szerkesztő: FODOR KAROLY

Előfizetési árak:
Félévre 10 korona, egy évre 18 korona.
Vidékire félévre 12 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Őszinte szavak

hangzottak el hétfőn a bajai közgyűlési teremben. A tisztviselők szervezkedőségén felzárkolt egy közalkalmazott, a bajai munkásbiztosító igazgatója és szólván a tisztviselők és egyéb közalkalmazottak sanyaru helyzetéről, rámutatott a közigazgatási tisztviselők legsúlyosabb sérelmére: az előmenetel lehetlenségére. Rámutatott arra, hogyha egy egy állás megüresedik, akkor azt az állást nem az alacsonyabb tisztviselőkkel, nem a régen ott dolgozó díjnokokkal töltik be, hanem valami protekciós külső emberrel, akinek valami politikai hatalmasság nyult a háta alá. Így azután kedvelem, örökösen elkecsereglett a mellőzött hivatalnok és ez természetesen csak a közigazgatás rovására történik. Egy másik súlyos sérelemre is rámutatott: nevezetesen a hajduk, szolgák és rendőrök ruhafelcseréjének elmaradására. Ezek az emberek még mindig csak 80 korona csizmapénzt kapnak és a háború alatt még egyáltalán nem kaptak ruhát. Nem frázis, hanem a szó legszorosabb értelmében valóság, hogy ezek az emberek teljesen lerongyolódnak. Kifogás van ezerféle, csak segítség nincsen egy sem. A közgyűlésen senki sem szólt fel, vagy ha felszólalnak is, hát olyan lagymatagon, olyan szelíden, hogy annak hatása nem lehet és marad minden a régiben. Most végre elhangzott a kritika a közigazgatási gondoskodásról, amely minden — csak nem atyói. Hogy megjavul-e ez valaha, az igazán kérdéses. Pedig ez volna a lényegbe vágó.

Harctéri sikerek.

Budapest, május 1. (Hivatalos) A délnyugati harc vonal. Élénkebb ha cí tevékenység tegnap is egész napon át tartott, sok helyen meghiusítottunk olasz felderítő kísérleteket. A vezérkar főnöke

Berlin, május 1. (Nyugati negy főhadiszállás jelenté) Nyugati harctér. Flandriában a Hoker és Draoutre közti szakaszon a tűzharc nagyobb hevességgel feleledt, frissen harcbavetett francia erők hiába kíséreltek meg a Draoutre elleni előnyomulást, többszörös rohamuk tűzünkben összeomlott. A Somme mindkét oldalán elerülő csatamezőn eredményes felderítéseket hajtottunk végre. Az ellenség vonalai ellen intézett előretörések Neyentől délnyugatra és az Oise-Aisne-csatornán túl Vares-esnél több mint 50 foglyot eredményeztek.

A többi harc vonalon nem volt jelentősebb esemény. Kelet-Finnország az ellenség kétségbeesett harcokban kísérelte meg a Lavastehustól északra fele és Lahtynál elhúzódo vonalunk átörését, igen súlyos veszteséggel vertük vissza. Finnországi csapatok elfoglalták Wyberg erődjét. Ukrajna Krüben-Feodoszját harc nélkül megszállottuk. Ludendorf. (Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Az ukrán kormányt letartóztatták.

A német hadvezetőség az ukrán kormányt letartóztatta, mert erős agitációt indítottak a németek ellen. A békeszerződést veszélyeztette az ukrán kormány. Hírek érkeztek arról is, hogy az ukrán kormány németeket tartóztatott le. Erre a németek letartóztatták a hadügyminisztert, a belügyi osztályfőnököt és a belügyminiszter feleségét.

Magyar politika.

Wekerle miniszterelnök ma reggel 9 órakor a királynál kihallgatáson volt. Ezzel a válság a döntés órájához közeledik. Wekerle elutazása előtt tárgyalt a pártok vezetőivel. Eszterházyval a Hadik jelenlétében többször Vázsonnyal Wekerlének az a terve, hogy a magyarai irni olvasni tudóktól 4 elemit kér, a nem magyar ajkuaktól 6 osztályt. A 24 éves Károly-keresztesek feltétlenül megkapják a választójogot; az ennél fiatalabbak csak akkor, ha egyéb mellékkörülmények is megadják nekik a választójogot. Ezt az ajánlatot Andrásy, Vázsonyi, Táth és Apponyi nem fogadták el. Voltak tart az alkotmánypárt 56 tagja. A király Wekerlének megadta a megbízást a kabinetalakítására.

Irországi zavarok.

Irországra nézve az angol király felfüggesztette a védkötelezettséget.

A flandriai harctéren nincs ujság.

Május 1-je Budapesten.

Budapesten a május elsejei népgyűlés rendben folyt le. Óriási néptömeg tüntetett a választójog mellett.

A leányok egyletét

bátran elnevezhetnők a jószív egyletletének, mert talán ez az egyetlen jótékonycélú egyletlet, amely magasztos hivatása magaslátán állva teljesíti magára vállalt humanitárius kötelezettségét és ad enni a nélkülözö gyermekeknek. Nem ötletzerterve ráncigáljuk most elő a Leányegyletletet, hogy arról dicsérelőleg szóljunk Nem! Hanem abból az alkalomból, hogy most került ki a sajtó alól az egyletlet jelentése a háború látróm esztendejéről. Je entését most adta ki az egyletlet az hivaikodás nélkül, egyszerű, keresetlen szavakkal számol be a háború nehéz ideje alattú ténykedéséről. Az egylet a háború ideje alatt fokozott tevékenységet fejtett ki. Minden hozzáfordulóknak adott enni — vallásfelekezeti különbség nélkül. Nem azt kérdezi az egylet vezetősége a gyermek-től, hogy mi a vallásod, hanem azt, hogy — éhes vagy-e? Ha éhes vagy, ülj az asztalomhoz és lakjál jól. Sok éhes gyermek kelt fel az egylet asztalától jóllakottan, halásan, megelégedve. A társadalom méltanyója is az egylet önzetien, szép működését és támogatja anyagiakban. Az egylet a háború alatt természetesen sokkal nagyobb költségeket visel, mint a békében, hiszen neki is kell éreznie a drágaságot. És miadméllett emelkedett a vagyona, holott éppen a Leány-egylet az, amely nem a vagyongyűjtésre, hanem a jótékonyásra helyezi a súlyt. Hogy fokozott kiadásai mellett is emelkedett a vagyona, az úgy magyarázható, hogy a közönség készséggel és bőségesen adakozott az egylet céljaira. Emellett emelkedett az egylet tagjainak a létszáma is, amely körülmény még inkább lehetővé teszi az egylet humanus munkásságát.

Május elsejei munkásünnep miatt lapunk csütörtöki száma kivételesen ma jelent meg.

Veszedelemben a bácskai gazdálkodás.

A gazdaságszervezés körében a legnagyobb nyugaltsággal látják, hogy az a munkaerő, amelyet az orosz foglyok jelentenek eddig, már nem sokáig állhat a bácskai mezőgazdaság rendelkezésére.

A mezői munkát eddig traktorok, gépek, aszonyok és főleg orosz foglyok végezték el. Az orosz foglyok nemcsak ölelése, hanem nagyrészen jó munkacserének is bizonyítottak. A bsztertermő orosz róna fia hamar megtalálta helyét a magyar alföldön is. O orosz foglyok szökése, munkabeszűntetése azonban előfordult itt is, ott is, de nagyjában ez egészében elvégzett munkájukat a d-rék műszerek.

Azóta azonban, amióta az orosz béke létrejött s a mi foglyaink tömegesen érkeztek hazra, Oroszországból, az itt élő oroszok munkássága, serénysego alaposan alább hagyott. Az oroszoknak is honvágyuk van, haza akarnak menni. Alig akad kivételképen egy néhány, aki hajlandó bevárni, míg a fegyvertraSPORTok innen is utunk indulnak Oroszország felé.

Az orosz foglyok között olyan hírek vannak jelterjedve, hogy náluk is „szabadság”, szabadság van, csak az dolgozik, aki akar. Aki nem akar dolgozni, az bejöhethet a hadifogoly elosztást intéző gazdasági hivatalba, itt megkapja az öbaitját s h sámetel Oroszországba.

Természetes, hogy erre a hírre még a legürelmesebbek is ott hagyják a tanyát: s bejönnek a városba, a szabadság-érelvéért. Itt ugyan értesülnek róla, hogy becsapták őket, mg nem lehet hazautazni, de a legtöbbnek munkaképeve meg van már bényitva s ha nem engedik el, akkor szökik.

Olyanok is akadnak, akikre nem hat nemesítőleg az, hogy vele mest már nem mint fogolylyal, hanem mint szabad emberrel bányák s most már frónést kap a munkájáért. Ezek, minthogy az ellátásuk úgy is megvan, nem dolgoznak.

A munkaerőnek ez a hiánya a legnagyobb veszedelem a bácskai mezőgazdaságra s így az egész ország hőlélmelésére.

Az természetes s azzal számot kell vetni, hogy az orosz foglyok hazavágyódnak. Amint hosszabb és hosszabb lesz a háboru, egyre jobban lehet érezni a munkások hiányát, annál is inkább, mert a meghódított területek műveléséhez is nekünk kell adni munkásokat. Foglyok

kal, kényesszermunkaerővel egyre nehezebb a termelést fenntartani és biztosítani. A béke hársatad csak meg azt, hogy a mezőgazdasági és ipari termelés válságba ne kerüljön.

Szombaton
Méltóságos esobaleány
Henny Porten-nel.

Vasárnap
A KÁNYA
detektív regény, az Úránában.

HIREK.

A közérdekért

eredményesen esetkedni csak önszettel embernek sikerül. Aki pedig a közérdekből Sumaguknak csak reklámot akarunk eszeretni, hogy mielőbb szunepeltetvessék megukat, azokból a közvélemény hamar kiárándu, mert városunk értelmes közönsége az eddigi tapasztalatai után már nem elégzik meg a kortársfogás-keblől tett ígéretekkel, hanem joggal elvárja a produktív tevékenységet és a vele járó eredményt is.

A jelenlegi aráom a háberus viszonyok közt alakult ki, ezél fogva határozott ígéretekkel nem állhatott a közönség elé, de annál bathatásabban teszi meg közérdekből azt, amit városunk érdeke meghív. Ilyen pl. a Spitzer féle gyártótelepek a város részére történi megszervezése, ami tekintettel annak fekvésére, amennyiben egy igen fontos közlekedési vonal: a Dana mellett fekszik, a városal kövezet ut, a máv. pályaudvarral pedig rövid időn belül vasuti vágány köti össze, ami iparfejlesztésnek és kereskedelmnek szempont ából nagy jelentőséggel bír, amiről a közel jövőben alkalomunk is lesz meggyőződni. Ennek a kivitele pedig kizárólag Baja város főispánjának kösühethető, aki városunk fejlődésének magaslatos eszméjétől áthatva fáradhatatlan szorgalommal járt el a közérdekű ügyben, míg önzetlen fáradozását siker koronázta. Nem kisebb jelentőségű esemény lesz a dunai kikötő és a rakodó partnak, továbbá az alsó es felső Pandur-szigetnek Bajához való csatolása is, melynek jelentőségéről adatok alkalommal még bővebben is értekezni fogunk, aminek keresztülvétele szintén főispánunk kiváló és hervadhatatlan érdemeit szaporítja.

Készségtelen tény, hogy ez utóbbi irányban kísérletezések már történtek, de sajnos eddig eredményt felmutatni senki sem tudott, azonban ma már az illetékes tényezők jóakaratu elvi

hozzjárulását főispánunk megnyerte a reméljük, hogy a közel jövőben ez is a befejezés stádiumába jut és városunk annak áldása előnyeit élvezni fogja.

Május első napját ünneppé avatták a munkások az egész világon. A magyar munkásság a háboru negyedik májusát még fokosottabb mértékben ünnepelte, mert ezen a napon kiáltották oda a hatalom birtokosainak, hogy ók is létesnek és ók is részt kérnek az erszág kormányzásának munkájából. Baján május elsője különösen ünnepies színt öltött, mert ezáltal nemcsak a munkások, hanem a munkaadók is ünnepek fogadták el május első napját. Tegnap, május első napján mindon munka szünetelt a városban. A munkhelyekben pihenőre tért a szerszám és a kereskedők délután — akárcsak egy piros betűs ünnepnapon — becsukták a boltjaikat. Teljes volt az ünnepi hangulat. A munkásság és a vele érő közönség nagy arámban vonult ki a kiserdőbe szol szép társasjátékokkal, szvalatekkel, táncsal egybekötte emelkedett hangulatban ülte meg a veszetes napot.

Kisevezés. A király Róisor Viktor tüzérmészást hadnagya nevesíté ki.

Királyi kitüntetések. A hivatalos lap vasárnapú száma közli, hogy a király a személye körüli miniszter előterjesztésére a Vörös Kereszt körül kifejtés bungs és érdemes működésük elismerésül Körti Menyhért bajai főüzemházaumi igazgatójának, az egrí főkegylet volt titkárnak Ferenc József rend lovagkeresztjéért és Szutrély Lipót orosz képviselet, tatarakpézentári igazgató, Vöröskereszt egyleti megbízottjának a II. oszt. polgári hadlerődonkesmet adományozta.

Háberus koszt. Vegyél egy hus jegyet azt mársed belo tojás- és lisztjegybe est esd meg zairjegybe, fajgyen burgonya és zöldségjegyet pársd puhára habard be lisztjeggyel vedd hozzá a kenyérjegyet és odd meg. ékezés után mesd meg a keszd szunapjegygyel társd meg élelmezési igazolványoddal szán tedd magod komottal gyujts rá a dohányjegyre öltöz fel a ruhájegybe. buzd fel a epőjegyet s menj sétálni.

Szentolvaj gyerekek. A eszedérség különös lopási ügyben nyomoz. Tudvalevő, hogy a télen is, meg most is, valahányezer szén érkezett a vasuton Bajára, azt mindig alaposan megldésmálták. A szén dázsmálás körül a főszerepet 9—10—12 esztendő gyermekek követték el és a lopott szénnel

artán kitalálni jártak. A gyerekek mindenütt úgy érelték a szénel, hogy azt a hulladékból szedték össze. A téli szén szénmezőben sok vevőre is akadtak. A csundórség most keresi a vevőket.

Az idén lesz gáz. Tavaly nyáron, amint emlékeztet, májustól—októberig se gáz, se petróleum nem volt Baján és az emberek részben a hold, részben gyergyga világítása mellett virrozottak a szép nyári estéken. Az idén aligha lesz baj a gázvilágításal. A gágyár ugyanis már hetek óta kap szert, amelyet állandóan kordának a gyárba. Minthogy van szén, lesz gáz is. Ha talán korlátozzák is a nyáron a gázszolgáltatást ez azért lesz, hogy a télen ne álljon be ismét szavur a gázvilágításal.

Ölcső vászon a szűlőknek. A tésati fővárosi hivatal közli: A hajai szocializmissió társulattól kapott értesítés szerinti a lobetagedés előttálló nőknek gyermek kelengye edjaira 19½ méter vászorra van jeguk. A vászon méter 15 kotona. Aki ezt igénybe akarja venni, házassági és orvosi bizonyítványjal ellátott kérvényt kell beadni a Magyar Szeszkorona Országainak Pamutszponijához, Budapest, V, Arany János utca 27 szám.

Fürdés a majális után. A tegnapi nap lezajlott májusi ünnepegy nem vegedh tot sűrűds néstül. Harum lakost a Szeveican az atkeldésné, a közönség anajira magt-halt, hogy alighogy eszda taz már is telfordultak. A lakúlekbán a nők és férfiak mind a vízbe estek, de szerezésere a víz nem volt ott oly mély és így mindannyiunknak sikerült a parira jutni.

Szerkesztői üzenet.

K. K. Portésatlan levélét kiváltottuk, mert azt hittük, hogy valami segény ember akarja panasát a lap atjára nyilvánosságra hozni. Csaklédünk. Kapunk egy levelet, amelyben oupa zöldséget felhalmozódva. Magyar értelességre már rég olvasunk. Fogadni mertünk, hogy maga a levél írója se érti meg ömagat. Hogy a sok értelességet a levélró is restelli, azt onnan sejtjük, hogy kesergő levelet nem írta alá.

Jékai M. világhírű regénye fímen

A SZERIELEM BOLONDJAI
(II. rész.)

Benmutatja szombaton d. u. 6/4 este fél 9, vasárnap fél 3, fél 5, fél 7 és este 9 órákor „APOLLÓ” MOZGOSZINHÁZ

A szerkesztő: dr. hódószent István:
FŐBB: KÁROGY,
Szerkesztő: Dr. SZEREN JÓSEF,
Működő: SÓRNYI NYERESDA, BAJA,
Nyomat: Rt. a „Görin”-nyomtatószer-
gyárszövetkezéssel, Nádor, Mátyás király-ter 8.

Keresek

augusztus 1-ére
2 szoba lehető-
leg utcai lakást.
Cím a kiadóban.

Jókarban

levő írófirukák és
íróhírelöltő eladók
Lámpa-u. 3 sz. alatt.

Egy különbejáratu
butorozott utcai

szoba kladó.

Türr István u. 6 sz.

Éjjeli inspekeciót tart
május 6. reggeli 7 óráig

Dr. Geiringer János

gyógyászotára.

Vasárnap délután Dr.
Geiringer János gyógy-
szertára nyitva.

Kutgyűrűk.

100 cm belsőre, 50 cm magas,
10 cm vastag botonból készült gyű-
rűk, melyek kutak, csövizes
medencék, hordók és emősz-
tő gédek bármely tartály ké-
szítéséhez alkalmasok.

Tekintettel a mai magas téglá-
sokra és munkabérekre Ny gyűrűk-
ből készített kutak sokkal olcsóbbak
és tartósabbak, mint a téglából készi-
tek.

Grünhut Miksa

Spitzer-léle téglá és ce-
ment-gyár

Egy szép nagy kaktusz eladó.
Hentes-utca 11. szám alatt. —

Eladó egy 4 lóerős magas nyomású nyers-
olaj motor s a vele meghajtható következő
gépek: cséplőgép, tengeri morzsoló, körfü-
rés, szecs kavágó, répvágó. Ezenkívül egy
főszij és nagyobb mennyiségű transmissió-
hoz való teljesen új fel nem vágott gépszij-
jak, valamint 2 mm. nyersolaj. — Meg-
tekinthető: Szt. Antal-utca 85. szám alatt.

„Corvin”-nyomda

BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Nyári torna cikkeit, ugymint karika hinta, rudak, nyújtó, háló, függő ágy stb., nagy választékban ajánlja.

Huszár Rezső áruháza BAJA.

≡ ARCKÉP ≡ FESTÉSZETI

**ÉS NAGYÍTÓ
MŰTEREM**

BAJA

**ARANY JÁNOS-UTCA 2.
DRESCHER FELE HAZ.**

**Minden kép
élethű hasonla-
tosságáért ga-
ranciát vállal ::**

ELVÁLLAL

FÉNYKÉPEK

NAGYÍTÁSÁT.

**brom, platin, olaj, pastell stb. Nagy vá-
laszték fotó-emaillokban, sirképekben
szentképekben ::**

**Legtartósabb emlék
Legszébb ajándék!**

Gőzfürdővizgyógyintézet Baja

FÜRDŐ REND!

**Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délelőtt
gőzfürdő férfiak részére. — Szombat délután férfi társas
fürdő (tisztasági medence fürdő.) — Szerda, csütörtök, péntek
délután gőzfürdő nők részére.**

Kádfürdő egész héten.